RIA Bibliotheekwerk

23 mei 2024

Gemeente Mook en Middelaar

Aanleiding RIA Bibliotheekwerk

- **Wijziging van de Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) per 2025**
- **Verkennende gesprekken gevoerd met:**
  - Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
  - Vereniging van Nederlandse Gemeenten
  - Provinciale Ondersteuningsinstelling Cubiss
  - BiblioPlus en Openbare Bibliotheek Gelderland-Zuid
  - (Buur)gemeenten
  - Stichting Lezen en Schrijven
- **Verzoeken ontvangen t.a.v. het bibliotheekwerk in Mook en Middelaar**

Gemeente Mook en Middelaar

Doelstelling RIA Bibliotheekwerk

- **Informeren over mogelijke toekomstscenario's a.d.h.v.:**
  - Toelichting op de wijziging van de Wsob per 2025
  - Huidige situatie bibliotheekwerk
  - Feiten en cijfers over basisvaardigheden van onze inwoners
  - Verzoeken t.a.v. het bibliotheekwerk in Mook en Middelaar
- **Vragen beantwoorden en eerste reacties inventariseren**

Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) per 2025

- **Van bevorderingstaak naar zorgplicht**
- **Alle inwoners hebben binnen redelijke afstand toegang tot een volwaardige openbare bibliotheekvoorziening, die voorziet in 5 maatschappelijke functies**
    1. Ter beschikking stellen van kennis en informatie
    2. Bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie
    3. Bevorderen van lezen, laten kennismaken met literatuur
    4. Organiseren van ontmoeting en debat
    5. Laten kennismaken met kunst en cultuur
- **Verplichting tot periodiek meerjarenplan voor het bibliotheekwerk**
- **Structureel extra budget via AU Gemeentefonds ca. € 24.000**

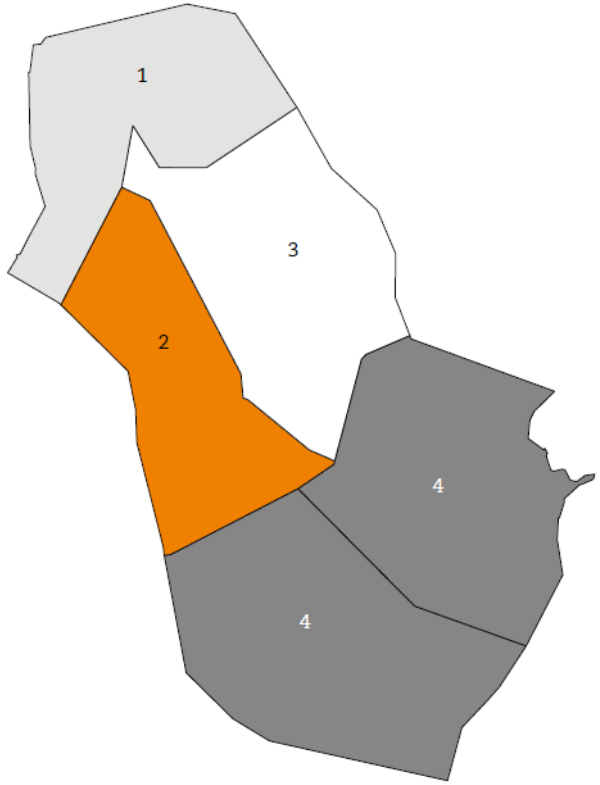
Gemeente Mook en Middelaar

Huidige situatie Bibliotheekwerk

- **Geen Openbare Bibliotheek**, theoretisch structureel budget in AU Gemeentefonds ca. € 200.000
- **Gemiddeld redelijke afstand** tot vestiging/servicepunt (3,1 km)
- **18% van inwoners is lid** van een bibliotheek (210 BiblioPlus en 1243 OBGZ) (t.o.v. 21% landelijk gemiddeld)
- **O.a. boekenuitleen en leesbevordering** via LOP Molenhoek, Dörpskamer Middelaar, en Molecul Mook, totale subsidie ca. € 32.000
- **Beperkte Bibliotheek op School** in de basisscholen, totale subsidie ca. € 18.600

Feiten en cijfers over basisvaardigheden van onze inwoners (1)

Cubiss Limburg

Kernen

1 Molenhoek
2 Mook
3 Verspreide huizen Bisselt
4 Middelaar

Kans op laag-geletterde inwoners

- Zeer laag
- Behoorlijk laag
- Gemiddeld
- Behoorlijk hoog
- Zeer hoog
- Niet meegenomen in analyse

1.100
laaggeletterden

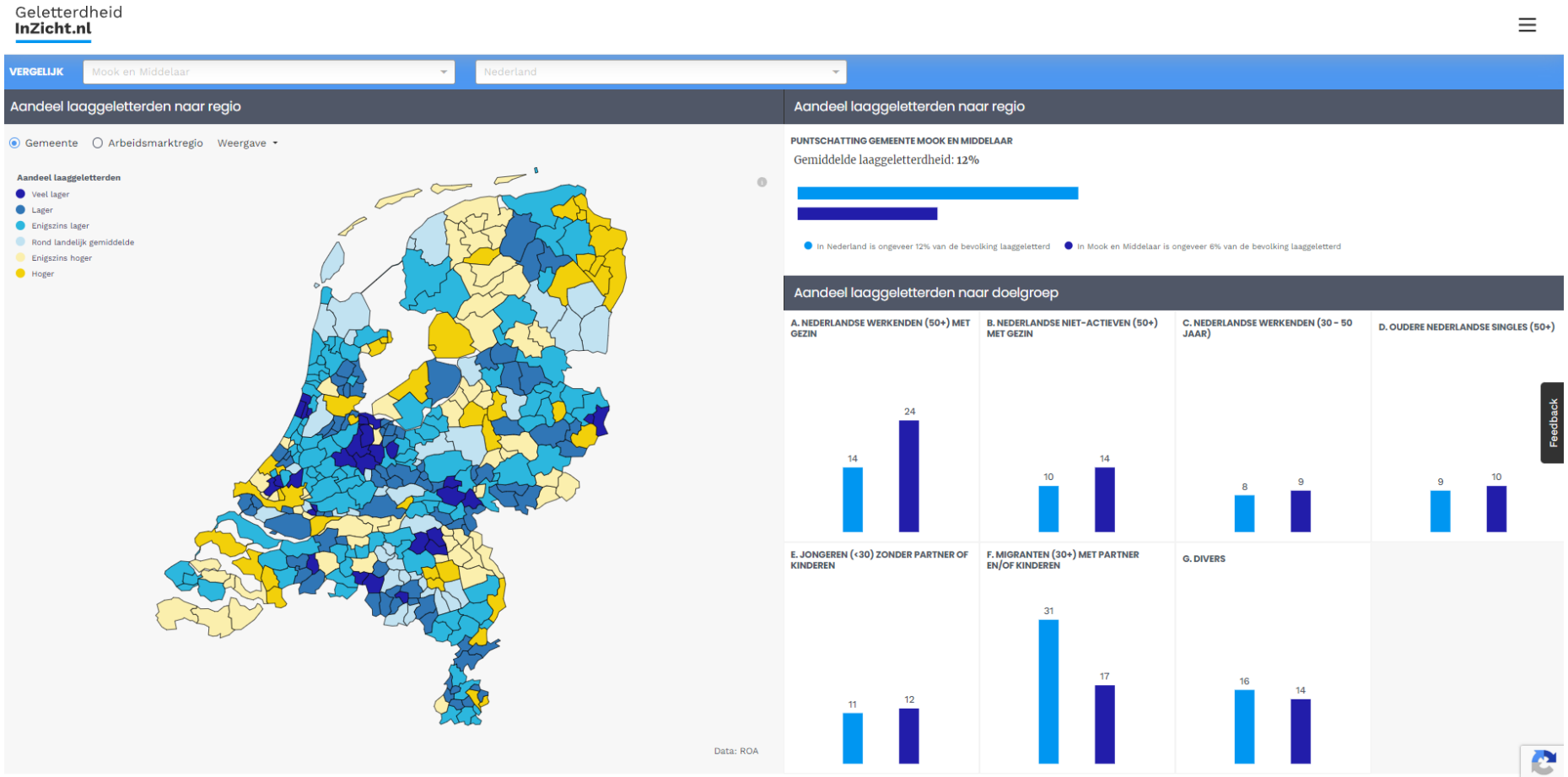
1.400
onvoldoende digitaal-vaardigen

1.900
burgers met lage gezond-heidsvaardigheden

350
huishoudens met ernstige betalingsproblemen

Gemeente Mook en Middelaar

Feiten en cijfers over basisvaardigheden van onze inwoners (2)

Gemeente Mook en Middelaar

Feiten en cijfers over basisvaardigheden van onze inwoners (3)

Mook en Middelaar, 2023

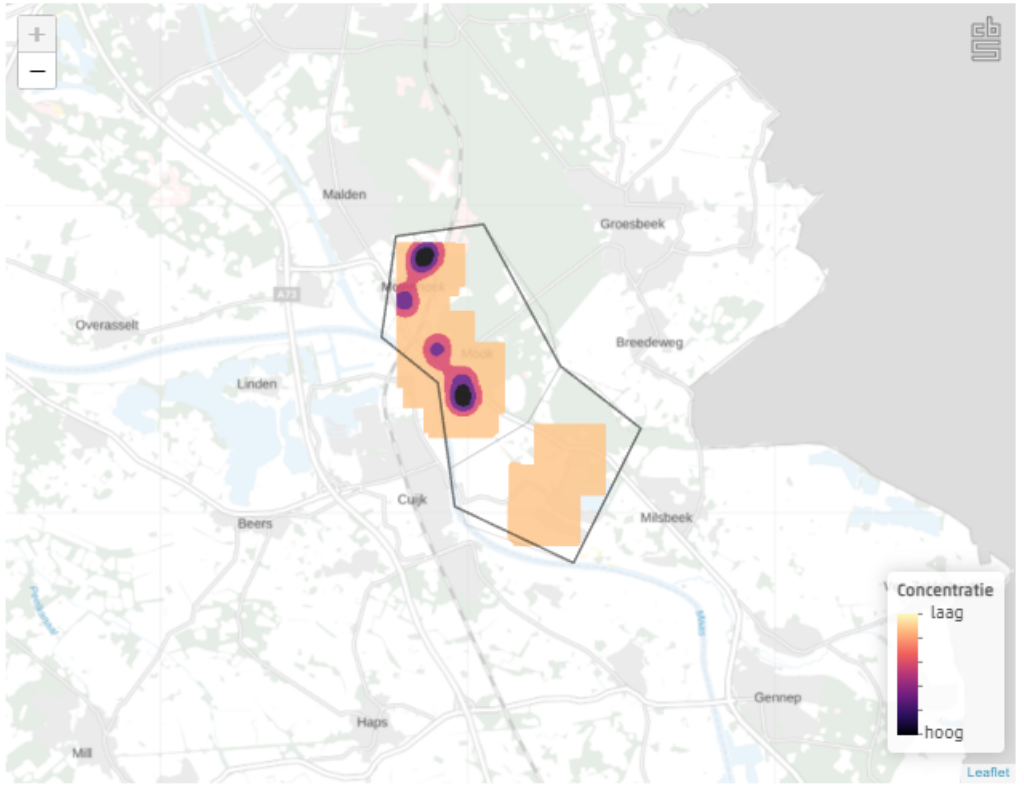
Landelijk stelt OCW voor 15 procent van de kinderen met het hoogste risico op onderwijsachterstand extra financiering beschikbaar. Van de 560 kinderen uit Mook en Middelaar, valt 7 procent binnen deze landelijke doelgroep.

Tabel

Wijken	Totaal	Landelijke doelgroep	
		Aantal	%
Totaal	560	40	7
Wijk 00 Mook	485	35	7
Wijk 01 Middelaar	75		

** Wijken of gemeenten met 40 kinderen of minder hebben een lagere betrouwbaarheid*

Kaart

Gemeente Mook en Middelaar

Feiten en cijfers over basisvaardigheden van onze inwoners (4)

- **Aantallen zijn ingeschat** o.b.v.:
  - Demografische en sociaal-economische kenmerken van gemeente Mook en Middelaar; en
  - Wetenschappelijk aangetoonde correlaties met niveaus van basisvaardigheden
- **Laaggeletterdheid**
  - Ca. 500 (6%) tot 1.100 (14%) inwoners zijn laaggeletterd (GIZ vs. Cubiss) (t.o.v. 12% landelijk gemiddeld)
  - Oververtegenwoordiging in Mook; gemiddelde vertegenwoordiging in Molenhoek; ondervertegenwoordiging in Middelaar (Cubiss)
  - M.n. Nederlandse (werkenden) 50+ (met gezin) en migranten 30+ met partner en/of kinderen (GIZ)
- **Beperkte digitale vaardigheden**
  - Ca. 1.400 inwoners (18%) beschikken over beperkte digitale vaardigheden (Cubiss) (t.o.v. 20% landelijk gemiddeld), van wie ca. 300 (4%) inwoners geheel niet digitaal vaardig zijn (t.o.v. 5% landelijk gemiddeld)
  - M.n. ouderen (GIZ)
- **Onderwijsachterstanden**
  - Ca. 40 van de 0- tot 12-jarigen (7%) loopt het hoogste risico op onderwijsachterstand (CBS)

Feiten en cijfers over laaggeletterdheid van onze inwoners

- Maximaal taalniveau 1F (einde basisschool), grote moeite met lezen en schrijven
- Wisselend beeld o.b.v. statistieken over Noord-Limburg (gemeenten Bergen, Gennep, Venray en Mook en Middelaar) vs. landelijke statistieken (Cubiss 14% vs. GIZ 6%)
- Doelgroepenanalyse (GIZ) toegepast op gemeente Mook en Middelaar

Doelgroep	Percentage	Aantal inwoners
A. Nederlandse werkenden (50+) met gezin	24%	120
B. Nederlandse niet-actieven (50+) met gezin	14%	70
C. Nederlandse werkenden (30-50)	9%	45
D. Nederlandse singles (50+)	10%	50
E. Nederlandse singles (30-)	12%	60
F. Migranten (30+) met gezin	17%	85
G. Divers (overige doelgroepen)	14%	70

Feiten en cijfers over beperkte digitale vaardigheden van onze inwoners

- Beperkte digitale vaardigheden
  - Op maximaal één van vijf typen digitale vaardigheden (beperkte) activiteiten kunnen uitvoeren
    - Operationele vaardigheden (‘knoppenkennis’)
    - Formele vaardigheden (navigatie op Internet)
    - Informatievaardigheden (zoeken, selecteren en evalueren van informatie)
    - Communicatievaardigheden (communicatie via Internet)
    - Strategische vaardigheden (inzet van computer en Internet voor persoonlijk en/of professioneel doel)
  - Ca. 1.100 inwoners (14%) beschikken over beperkte digitale vaardigheden
- Geen digitale vaardigheden
  - Geheel niet digitaal vaardig zijn en nooit Internet gebruiken
  - Ca. 300 inwoners (4%) zijn geheel niet digitaal vaardig en gebruiken nooit Internet
- M.n. ouderen (GIZ)

Gemeente Mook en Middelaar

Verzoeken t.a.v. het bibliotheekwerk in Mook en Middelaar

- **Bibliotheek op School Compleet**
  - Bestuur Stichting Lijn 83 primair onderwijs
  - Schooldirecteuren basisonderwijs
  - Voorleesvrijwilligers
  - Petitie

- **BoekStart**
  - Vve-groep KION ‘t Liertje

Gemeente Mook en Middelaar

Toekomstscenario's Bibliotheekwerk

1. **Behoud van status quo**

   We voldoen niet aan de Wsob en wachten reactie van het interbestuurlijk toezicht af.

2. **Toegang tot volwaardige openbare bibliotheekvoorziening in buurgemeente**

   Samenwerking met en (basis)financiering aan BiblioPlus o.b.v. gastgebruikafspraak

   a. Excl. dienstverlening op maat in Mook en Middelaar
   b. Incl. dienstverlening op maat in Mook en Middelaar, bijv.:
      i. BoekStart (0-4-jarigen)
      ii. VoorleesExpress (2-8-jarigen)
      iii. Bibliotheek op School Compleet (4-12-jarigen)
      iv. Informatiepunt Digitale Overheid (ouderen, praktisch opgeleiden, inwoners met NT2-achtergrond)
      v. Taalhuis (inwoners met NT1-achtergrond), taalcafé en/of individuele taalbegeleiding (inwoners met NT2-achtergrond)
      vi. Maatschappelijke programmering (cursussen, trainingen, workshops, debatten, etc. (n.t.b.))

3. **Volwaardige openbare bibliotheekvoorziening in onze gemeente**

Financiële kaders Bibliotheekwerk

1. **Behoud van status quo**

   Benodigd extra structureel budget: € 0

2. **Toegang tot volwaardige openbare bibliotheekvoorziening in buurgemeente**

   a. Benodigd extra structureel budget: ca. € 40.000

   b. Benodigd extra structureel budget: n.t.b., ca. € 150.000 bij herintreding in regionaal samenwerkingsverband BiblioPlus

3. **Volwaardige openbare bibliotheekvoorziening in Mook en Middelaar**

   Benodigd extra structureel budget: ca. € 200.000

Beschikbare budgetten	Bedrag	Begroting
AU Gemeentefonds (extra middelen vanaf 2025)	€ 24.000	
SPUK Informatiepunt Digitale Overheid (SiSa C92)	€ 7.190	€ 7.190
Totaal	**€ 31.190**	**€ 7.190**

Gemeente Mook en Middelaar

Vervolgproces Bibliotheekwerk

- Nadere uitwerking mogelijke toekomstscenario’s
- Raadsvoorstel met voorgenomen toekomstscenario volgt na zomerreces

Gemeente Mook en Middelaar

Vragen en eerste reacties?

Gemeente Mook en Middelaar